

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Štěpána Labuzíka „Zobrazení Pana v antickém umění“, FF UK Praha 2010, 57 s., 68 obr.

Diplomand ve zpracování svého tématu vycházel přirozeně zejména z příslušného hesla v publikaci *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*. K této základní práci, jejímž autorem je John Boardman, ale připojil informace z dalších svazků téže řady, z hesel, která jsou věnována jiným mytologickým postavám. Kromě toho zařadil do své bakalářské práce materiál z několika katalogů terakot, gem a svazků CVA.

V úvodních kapitolách se autor věnuje postavě Pana z hlediska literatury a mytologie, zásadní část práce se pak soustřeďuje na různé aspekty jeho zobrazování ve výtvarném umění, od počátků v 5.století př.Kr. až do římské doby. Podrobně je probírán vzhled Pana a změny, které v jeho zpodobení probíhají, výskyt Pana ve spojitosti s jinými mytologickými postavami; zde je zároveň srovnávána oblast výtvarného umění s mytologií a s antickou (i novější) literaturou. Další oddíl práce se zaměřuje na Panovy atributy (Iagobolon, hudební nástroje – zejména pro Pana charakteristický syrx) a na jeho spojení s některými helénistickými vladaři (Alexandr, Ptolemaiovci a další). Nesporným kladem těchto kapitol je autorova snaha o shromáždění co největšího množství informací z literárních pramenů a jejich citace, jimiž doplňuje svůj text.

Ke str.18: k uváděnému nárůstu oblíbenosti ženských variant k původně mužským bytostem typu kentaur či také Pan v souvislosti s malbami Zeuxidovými, lze uvést zmínku u Lukiana o malbě kentaurky kojící své dítě; tentýž malíř měl rovněž zhotovit malbu Pana, kterou údajně věnoval králi Archelaovi (Boardman, J., Dörig, J., Fuchs, W., *Die griechische Kunst, München 1966, 159*).

Další část práce představuje katalog, v němž autor shromáždil 288 uměleckých předmětů, zdobených tímto námětem. Předměty jsou řazeny do skupin způsobem, který převážně odpovídá kapitolám v textu, což usnadňuje orientaci v jinak obsáhlém seznamu.

Z připomínek ke katalogu: v popisech se objevuje nejednotné užívání výrazu syrx – v některých případech autor skloňuje, jindy ponechává v nominativu; k č.33- guttus je mužského rodu; č.54 – nejasná formulace „oblečen do chlamydy, krepidy...“; č.86 – jedná se o kantharos z pokladu z Hildesheimu; č.116 – bronzový štítek prstenu, nikoliv faseta; u č.173 vypadl předmět, o který by se mělo jednat; č.179 intaglio je provedena na kameni, zvaném nicolo, nikoliv v niklu. Mezi antickými památkami v českých sbírkách by bylo možno zmínit intaglii se zobrazením Pana a Dafnida, která byla druhotně použita v dekoraci středověkého relikviáře sv. Maura.

V seznamu použité literatury bych upozornila na nestandardní citování CVA – chybí čísla svazků příslušné země; k antickým autorům: jsou uváděni „Toužimský-Moravec“ skutečně překladatelé Theokrita?

Práci doplňuje kvalitní obrazová příloha, doplněná seznamem vyobrazení s příslušnými odkazy na pramen, z něhož byl obrázek převzat.

Závěrem lze ocenit diplomandovu snahu o co nekomplexnější zpracování tématu, značná část v posudku uvedených nedostatků pramení z autorových dosud malých zkušeností.

Práci lze považovat za vhodný podklad pro obhajobu za účelem získání titulu bakalář.

V Praze dne 23.6.2010

doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.